Установа адукацыі
«Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў»

ЗАЦВЯРДЖАЮ
Рэктар УА «Беларускі дзяржаўны
ўніверсітэт культуры і мастацтваў»
___________________Ю. П. Бондар
«_____» ________________ 2013 г.
Рэгістрацыйны № ВД- _____ /вуч.

ГІСТОРЫЯ МАСТАЦТВАЎ

Праграма ўступнага іспыту
па спецыяльнасці другой ступені вышэйшай адукацыі
1-21 80 14 Мастацтвазнаўства

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Мінск
БДУКМ
2013

Складальнікі:

В. П. Пракапцова, загадчык кафедры беларускай і сусветнай мастацкай культуры ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў», доктар мастацтвазнаўства, прафесар;

А.Я.Корсакава, дацэнт кафедры беларускай і сусветнай мастацкай культуры ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў», кандыдат мастацтвазнаўства, дацэнт;

Т.М.Бабіч, дацэнт кафедры беларускай і сусветнай мастацкай культуры ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў», кандыдат мастацтвазнаўства;

А.М.Шаройка, ст. выкладчык кафедры беларускай і сусветнай мастацкай культуры ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў», кандыдат мастацтвазнаўства

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Рэкамендавана да зацвярджэння:

кафедрай беларускай і сусветнай мастацкай культуры ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў» (пратакол № 1 ад 31.08.2011 г.);

прэзідыумам навукова-метадычнага савета ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў» (пратакол № 1 ад 11.10.2011 г.)

Адказны за рэдакцыю *В. Б. Кудласевіч*
Адказны за выпуск *В. П. Пракапцова*

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Патрабаванні да дыпламаванага спецыяліста, якія прадугледжаны адукацыйным стандартам

Выпускнікі першай ступені вышэйшай адукацыі (ВНУ) павінны паказаць дастатковы ўзровень ведаў і ўменняў у сферы спецыяльных дысцыплін, дысцыплін спецыялізацыі для ажыццяўлення сацыяльна-прафесійнай дзейнасці.

Выпускнікі першай ступені вышэйшай адукацыі (ВНУ) павінны валодаць пэўнымі акадэмічнымі кампетэнцыямі (базавымі навукова-тэарэтычнымі ведамі для рашэння тэарэтычных і практычных задач, сістэмным і параўнальным аналізам, даследчымі навыкамі, самастойным мысленнем, крэатыўнасцю, міждысцыплінарным падыходам пры рашэнні праблем).

Выпускнікі першай ступені вышэйшай адукацыі (ВНУ) павінны валодаць прафесійнымі кампетэнцыямі па відах дзейнасці (навукова-даследчая дзейнасць у галіне мастацтвазнаўства, аналітычная дзейнасць, арганізацыйная дзейнасць).

Выпускнікі першай ступені вышэйшай адукацыі (ВНУ) павінны валодаць псіхалогіяй успрымання мастацтва, педагагічных асноў эстэтычнага выхавання і мастацкай адукацыі, суадносіць нацыянальныя мастацкія школы, вызначаць месца і своеасаблівасць беларускага мастацтва ў сусветным мастацкім працэсе, набываць новыя веды, выкарыстоўваючы сучасныя інфармацыйныя тэхналогіі.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ЗМЕСТ УСТУПНАГА ІСПЫТУ

1. Музыка як від мастацтва

Музыка і яе роля ў сістэме мастацкай культуры. Спецыфіка музычнага мастацтва. Этапы развіцця музычнага мастацтва. Музычныя стылі і кірункі. Музычная форма. Асноўныя жанры музычнага мастацтва. Музычныя інструменты (прафесійныя і народныя). Віды аркестраў. Пеўчыя галасы і іх класіфікацыя.

2. Выяўленчае мастацтва як від мастацтва

Выяўленчае мастацтва і яго роля ў сістэме мастацкай культуры. Спецыфіка выяўленчага мастацтва. Віды выяўленчага мастацтва: жывапіс, скульптура, графіка і іх узаемаўплыў. Віды выяўленчага мастацтва па тэхніцы, матэрыяле і прызначэнні. Асноўныя этапы развіцця выяўленчага мастацтва. Стылі, эпохі і кірункі. Важнейшыя дэфініцыі: мастацкі вобраз, форма, сродкі мастацкай выразнасці. Асноўныя жанры выяўленчага мастацтва.

3. Тэатр як від мастацтва

Тэатр і яго месца ў сістэме мастацкай культуры. Спецыфіка тэатральнага мастацтва. Яго сінтэтычны характар. Узнікненне і этапы развіцця тэатральнага мастацтва. Віды тэатра (драматычны, оперны, балетны, лялечны, пластычны, тэатр ценяў і інш.). Асноўныя мастацкія плыні развіцця тэатра – класіцызм, сентыменталізм, рамантызм, рэалізм, сімвалізм і інш. Сродкі сцэнічнай выразнасці. Спецыфіка і сутнасць акцёрскага майстэрства. Роля рэжысёра ў тэатры. Сцэнаграфія як сукупнасць прасторавага вырашэння спектакля. Тэатр і глядач.

4. Кіно як від мастацтва

Кіно як люстэрка ХХ ст. Паняцці «кінематограф», «кінамастацтва». Сінтэтычная прырода кіно, яго месца ў сям'і традыцыйных і экранных мастацтваў. Прасторава-часавы кантынуум кіно. Асновы кінамовы. Мастацкая цэласнасць кінатвора. Віды кіно. Праблема жанравай класіфікацыі ў кіно. Музычны фільм. Асаблівасці творчага працэсу ў рамках кінаіндустрыі. Асноўныя этапы развіцця сусветнага кінематографа, прынцыпы перыядызацыі. Іх кароткая характарыстыка. Кіно і глядач.

5. Мастацкая культура эпохі Антычнасці

Асноўныя этапы развіцця грэчаскай мастацкай культуры. Сінтэз архітэктуры і скульптуры Акропаля. Культ Дыяніса і яго роля ў паходжанні старажытнагрэчаскага тэатра. Жанры

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

тэатра. Мастацкія сродкі спектакля. Тэорыя музыкі, музычныя інструменты, вакальная музыка Старажытнай Грэцыі. Агульная характарыстыка рымскага мастацтва і яго адрозненне ад грэчаскага. Архітэктура, скульптура, жывапіс Старажытнага Рыма. Вытокі рымскага тэатра. Асаблівасці тэатральнай архітэктуры ў Старажытным Рыме. Музыка Старажытнага Рыма: асноўныя жанры, інструменты.

6. Мастацкая культура эпохі Сярэднявечча

Перыядызацыя. Асноўныя стылістычныя рысы раманскай архітэктуры. «Звярыны стыль» у раманскім выяўленчым мастацтве. Адрозненні гатычнага сабора ад раманскага. Сінтэз архітэктуры, жывапісу і скульптуры ў гатычным саборы. Вітражы і іх каларыстычныя эфекты. Народныя вытокі тэатра ў краінах Еўропы. Літургічная драма. Жанры драматургіі: міракль, містэрыя, маралітэ. Свецкая і духоўная музыка. Антыфонныя спевы і з'яўленне грыгарыянскага харала. Зараджэнне натацыі. Фарміраванне рыцарскай культуры. Дзейнасць трубадураў, трувераў, мінезінгераў. Асноўныя жанры іх творчасці. Музычныя інструменты эпохі Сярэднявечча.

7. Мастацкая культура эпохі Адраджэння

Асноўныя характарыстыкі духоўнай культуры Адраджэння. Асаблівае месца Італіі ў стварэнні мастацкай культуры Рэнесансу. Фларэнцыя як галоўны цэнтр Рэнесансу. Майстры Ранняга (Мазача, Гіберці, Данатэла, Брунелескі, Сандра Батычэлі), Высокага Адраджэння (Брамантэ, Леанарда да Вінчы, Рафаэль Санці, Мікеланджэла Буанароці) і Венецыянскай школы архітэктуры (Паладзій, Якопа Сансавіта, Джарджоне і Тыцыян, Веранезэ і Цінтарэта). Нідэрландскае Адраджэнне (Ван Эйк, Ван дэр Вейдзен, Ван дэр Гус, І.Босх, П.Брэйгель). Рэнесансны жывапіс Германіі пачатку XVI ст. (Груневальд, А.Дзюрэр, Л.Кранах, Г.Гольбейн). Майстры французскага Адраджэння (Ж. і Ф.Клуэ, скульптары Гужон і Пілон).

8. Шматграннасць творчай дзейнасці Леанарда да Вінчы

Універсальнасць асобы мастака. Рацыянальны пачатак у творчасці, непарыўная сувязь мастацкіх і навуковых інтарэсаў. Малюнкі Леанарда. Штудыі анатоміі, руху, жэстаў, мімікі. Асаблівасці творчага метаду і мастацкага мыслення майстра. Фрэска «Тайная вячэра» ў трапезнай манастыра Санта-Марыя дэла Грацыя ў Мілане. Леанарда і тэорыя святлопаветранай перспектывы. «Мадонна ў гроце», «Мадонна Бенуа» і «Мадонна Літа». Уклад мастака ў мастацтва партрэта: «Джаконда».

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

9. Творчасць І.-С.Баха

Асаблівасці развіцця нямецкага музычнага мастацтва эпохі барока. Духоўныя кантаты І.-С.Баха: Меса h-moll, «Страсці» («Пасіёны»). Свецкія кантаты («Кафейная кантата»). Пераасэнсаванне традыцыйных жанраў арганнай музыкі: такаты, фантазіі, пасакаліі. Інструментальная музыка. Клавірная музыка: канцэрты, «Добра тэмпарыраваны клавір», «Англійскія» і «Французскія» сюіты.

10. Музычная культура Заходняй Еўропы эпохі барока (XVII–XVIII стст.)

Стыль барока і яго характэрныя рысы. Опера як важнейшы музычна-тэатральны жанр італьянскага барока («dramma per musica»). Фарміраванне жанраў оперы-seria і оперы-buffa. Опернае мастацтва К.Мантэвердзі («Арфей»). Арганная школа і творчасць Дж.Фрэскабальдзі. Італьянская скрыпічная школа: А.Карэлі, Т.Альбіноні, А.Вівальдзі. Буйныя цыклічныя формы (concerto grosso, канцэрты, санаты). Развіццё французскага музычнага мастацтва ў XVII ст. Оперная творчасць Ж.Б.Люлі. Развіццё інструментальнай музыкі: школа клавесіністаў у Францыі (Ж.-Ф.Рамо, Ф.Куперэн). Музычна-тэарэтычныя працы: «Мастацтва ігры на клавесіне» Ф.Куперэна, «Трактат аб гармоніі» Ж.-Ф.Рамо.

11. Тэндэнцыі развіцця класіцызму ў мастацтве Заходняй Еўропы

Ідэйна-эстэтычныя прынцыпы класіцызму. Фарміраванне класіцызму ў французскім тэатры (П.Карнэль, Ж.Расін, Ж.-Б.Мальер) і паэзіі (Н.Буало). Асноўныя рысы класічнай архітэктуры: лагічнасць планіроўкі, яснасць аб'ёмнай формы, сіметрычнасць. Архітэктары класіцызму: А.Мансар, Ж.Перо, Л.Лёва, А.Блондэль, А.Ленотр, Ж.-Ф.Габрыэль (Францыя). Прыкметы класічнага жывапісу. Міфалагічныя, гістарычныя кампазіцыі і партрэт – галоўныя жанры жывапісу класіцызму. Найбуйнейшыя майстры: Н.Пусэн, Ж.-Л.Давід, Ж.Энгр. Асаблівасці музычнага класіцызму. Оперная рэформа К.-В.Глюка («Арфей», «Альцэста»).

12. Венская класічная школа

Асноўныя мастацка-эстэтычныя прынцыпы ў творчасці кампазітараў. Творчасць кампазітараў Венскай класічнай школы: Й.Гайдн, В.-А.Моцарт, Л. ван Бетховен. Інавацыі ў галіне фарміравання класічных жанраў (сімфонія, саната, канцэрт для

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

інструмента з аркестрам), форм (санатная форма, санатна-сімфанічны цыкл), прынцыпаў развіцця (матыўна-тэматычная распрацоўка), саставаў аркестра. Фарміраванне саставу сімфанічнага аркестра.

13. Творчая дзейнасць В.-А. Моцарта

Феномен В.-А.Моцарта ў сусветным музычным мастацтве. Шматграннасць творчай дзейнасці кампазітара. Оперная спадчына кампазітара. Оперы «Вяселле Фігара», «Дон Жуан», «Чароўная флейта»: сюжэт, гісторыя стварэння, вядомыя пастаноўкі. Распрацоўка сімфанізму як вышэйшага тыпу музычнай думкі, разуменне музычнай гармоніі як канцэпцыі кампазітарскага мыслення і светаўспрымання, мастацкасць музычных вобразаў, іх узаемадзеянне (на прыкладзе опер, сімфоній, санат і інш.).

14. Мастацкая культура Расіі ад вытокаў да XVIII ст.

Візантыя і Старажытная Русь: агульнае і асаблівае. Гістарычныя перадумовы фарміравання мастацкай культуры Старажытнай Русі. Высокі ўзровень развіцця мастацкіх рамёстваў (ліцця, чаканкі, керамікі, вышыўкі, ювелірнай справы, разьбы) і драўлянага будаўніцтва дахрысціянскай Русі. Асаблівасці старажытнарускага дойлідства. Лакальныя архітэктурныя стылі Уладзіміра-Суздальскага, Наўгародскага, Пскоўскага і іншых княстваў. Выдатныя помнікі рускага сярэднявечнага дойлідства: храм Сафіі Кіеўскай, Сафійскі сабор у Ноўгарадзе, царква ў Кіжах, Успенскі і Дзмітрыеўскі саборы ва Уладзіміры, царква Пакрова на Нэрлі, Пскоўскі крэмль, храмы Маскоўскага Крамля, сабор Васіля Блажэннага ў Маскве. Віды старажытнарускага выяўленчага мастацтва: мазаіка, фрэска, абраз. Кампазіцыя іканастаса. Эвалюцыя старажытнарускага выяўленчага мастацтва ў творчасці Феафана Грэка, Андрэя Рублёва, Дзіянісія, Сымона Ушакова.

15. Мастацкая культура Расіі XVIII ст.

Еўропацэнтрысцкая арыентацыя Расіі. Пераход ад Сярэднявечча да Новага часу, ад царкоўнага тыпу культуры да свецкага. Заснаванне Пецярбурга (сталіцы, крэпасці, порта) і фарміраванне рускай барочнай архітэктуры. Маскоўская архітэктурная школа: В.Бажэнаў, М.Казакоў. Асаблівасці рускага класіцызму, яго фарміраванне ў творчасці Ж.Вален-Дэламота і А.Какорынава. Новыя тэндэнцыі ў рускім жывапісе XVIII ст. Сцвярджэнне свецкіх жанраў: партрэта, пейзажа, карцін на

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

міфалагічныя і гістарычныя тэмы, жанравага жывапісу. Асаблівасці рускай скульптуры XVIII ст., яе разнавіднасці (партрэт, манументальная статуя, дэкаратыўны барэльеф, медальёны). Творчасць Б.К.Растрэлі, Ф.Шубіна, А.Гардзеева і інш.

16. Рамантызм як мастацкі кірунак у мастацкай культуры Заходняй Еўропы XIX ст.

Рамантызм як ідэйна-мастацкі кірунак: прадстаўнікі, асноўныя тэмы і жанры. Развіццё гарадской культуры, узнікненне новых тэатраў, музычна-асветніцкіх арганізацый. Інструментальнае выканальніцтва як самастойны від прафесійнай дзейнасці (Н.Паганіні, Дж.Фільд, Ф.Шапэн, Ф.Ліст і інш.). Асноўныя прадстаўнікі рамантызму ў выяўленчым мастацтве (Т.Жэрыко, Э.Дэлакруа, А.Дам'е і інш.). Узнікненне і эвалюцыя рамантычнага тэатра. Новы герой рамантычнага мастацтва. Абнаўленне драматургічных жанраў, стылістыкі, сродкаў выразнасці. Стылявыя асаблівасці рамантызму ў французскай драматургіі і тэатры (В.Гюго, А.Стэндаль, А.Дзюма-бацька, А.-Э.Скрыб, А.Бальзак і інш.). Нямецкі рамантызм у драматургіі і тэатры (Г. фон Клейст, Г.Бюхнер і інш.). Асноўныя напрамкі развіцця англійскага рамантызму (Дж.Байрана і П.-Б.Шэлі.). Акцёрскае майстэрства Заходняй Еўропы першай паловы XIX ст. Фарміраванне нацыянальных акцёрскіх школ у Германіі (Ф.Флэк, Л.Дэўрыент), Францыі (П.Бакаж, М.Дарваль, Ф.Леметр, Э.Рашэль), Англіі (С.Сіданс, Д.-Ф. Кембл, Э.Кін).

17. Імпрэсіянізм у музыцы і выяўленчым мастацтве (другая палова XIX ст.)

Пошук новых сродкаў мастацкай выразнасці. Зараджэнне эстэтыкі імпрэсіянізму ў французскім жывапісе і ў музычнай культуры Францыі (апошняя трэць XIX ст.). Творчасць К.Дэбюсі і М.Равеля. Імпрэсіянізм у жывапісе. Творчасць Э.Манэ, П.-А.Рэнуара, Э.Дэга, К.Манэ, К.Пісаро, А.Сіслея і інш. Выкарыстанне эстэтыкі імпрэсіянізму ў творчасці рускіх мастакоў К.Каровіна і І.Грабара. Імпрэсіянізм у скульптуры. Творчасць А.Радэна, Э.Дэга.

18. Музычная культура Заходняй Еўропы XX ст.: панарама стыляў і кірункаў

Новыя напрамкі развіцця заходнееўрапейскага музычнага мастацтва пачатку XX ст.: неакласіцызм, неарамантызм, неафальклaрызм. Неакласіцызм у творчасці Ф.Бузоні, М.Равеля,

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

П.Хіндэміта, І.Стравінскага, Э.Віла-Лобаса. Неарамантызм у творчасці Р.Штрауса, Г.Малера, А.Брукнера. Зараджэнне экспрэсіянізму ў музычнай культуры Аўстрыі і Германіі (першая чвэрць XX ст.). Творчасць кампазітараў Новавенскай школы (А.Шонберг, А.Берг, А.Вэберн). Стварэнне метаду дадэкафоніі, серыйнай тэхнікі.

19. Асноўныя мастацкія плыні і кірункі ў выяўленчым мастацтве Заходняй Еўропы XX ст.

Архітэктура XX ст. Функцыяналізм (канструктывізм): мастацкая школа «Баўхаўз» у Германіі, творчыя шуканні Карбюзье. Скульптура XX ст. Творчасць А.Маёля, Э.-А.Бурдэля і інш. Выяўленчае мастацтва XX ст. Мастацкія кірункі: абстракцыянізм (П.Сулаж, Х.Хартунг), кубізм (П.Пікаса), дадаізм (Ф.Пікабія, М.Эрнст), сюррэалізм (С.Далі), ташызм (Дж.Полак), поп-арт (Э.Уорхал, Р.Гамільтон), оп-арт (В.Вазарэлі), неарэалізм (А.Фужэрон, Ж.Эфель, Р.Гутуза). Пераемнасць мастацкіх эпох і стыляў. Адмаўленне як адзін са шляхоў эвалюцыі мастацтва. Імкненне да разнастайнага адлюстравання карціны свету ў розных відах і жанрах мастацтва. Невычэрпныя магчымасці мастацкай мовы. Праблемы і перспектывы сучаснага мастацтва.

20. Еўрапейская опера XIX ст.: кірункі, мастацкія трансфармацыі

Заходнееўрапейскі музычны тэатр другой паловы XIX ст. Шматграннасць творчасці Р.Вагнера і яго оперная рэформа («Кальцо Нібелунгаў»). Увасабленне канцэпцыі музычнай драмы («Трыстан і Ізольда», «Лаэнгрын»). Творчасць Дж.Вердзі і абнаўленне канцэпцыі жанру оперы. Высокі гуманізм оперных сюжэтаў разам з адлюстраваннем сацыяльных канфліктаў («Травіята», «Рыгалета»), зварот да нацыянальна-вызваленчай ідэі, звязанай з асабістай драмай герояў («Аіда», «Баль-маскарад»). Уздзеянне творчасці Дж.Вердзі на фарміраванне эстэтыкі верызму (верысцкія оперы «Сельскі гонар» П.Масканьі і «Паяцы» Р.Леанкавала). Творчасць Ж.Бізэ, увасабленне прынцыпаў рэалізму ў оперы «Кармэн».

21. Асноўныя прынцыпы развіцця мастацкай культуры Расіі першай паловы XIX ст. (тэатр, музыка, выяўленчае мастацтва)

Сацыяльна-эканамічныя і палітычныя ўмовы развіцця Расіі ў першай палове XIX ст. Рускі рамантызм. Творчасць А.Кіпрэн-

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

скага, С.Шчадрына, В.Трапініна. Сялянская тэматыка ў творах А.Г.Венецыянава. Спалучэнне традыцый класіцызму з рамантызмам і рэалізмам у творчасці К.Брулова. І.К. Айвазоўскі – мастак-марыніст. Творчасць А.Іванова. П.А. Фядотаў – заснавальнік крытычнага рэалізму ў рускім жывапісе. Творчасць скульптараў М.Сакавікова, Ф.Талстога, П.Клота. Рускі тэатр перыяду «прагрэсіўнага рамантызму». Драматургія А.Грыбаедава, А.Пушкіна, М.Лермантава, М.Гогаля. Сцэнічнае мастацтва М.Шчэпкіна, П.Мачалава, В.Каратыгіна і інш. Фарміраванне асноўных музычных жанраў: песня, раманс, опера, балет. М. Глінка – заснавальнік рускай класічнай музыкі. Асноўныя жанры яго творчасці. Сусветнае значэнне мастацтва М.Глінкі.

22. Мастацкая культура Расіі другой паловы XIX ст. (тэатр, музыка, выяўленчае мастацтва)

Асаблівасці развіцця мастацкай культуры Расіі ў другой палове XIX ст. Значэнне Маскоўскага вучылішча жывапісу, скульптуры і дойлідства ў развіцці дэмакратычнага мастацтва гэтага часу. Творчасць В.Пярова. «Бунт 14». Стварэнне Арцелі мастакоў у Санкт-Пецярбургу. «Таварыства перасоўных мастацкіх выстаў» і яго значэнне як ідэйнага і мастацкага цэнтра рускага прагрэсіўнага мастацтва. І.Крамскі як кіраўнік школы перасоўнікаў. Жанравы жывапіс перасоўнікаў (Р.Мясаедаў, К.Савіцкі, У.Максімаў, У.Макоўскі, М.Ярашэнка і інш.). Гістарычны жывапіс перасоўнікаў (М.Ге і інш.). Творчасць В.Васняцова. Пейзажны жывапіс перасоўнікаў. Сцвярджэнне прынцыпаў рэалістычнага пейзажа. Творчасць А.Саўрасава, І.Шышкіна, В. Паленава, А.Куінджы. Батальны жывапіс В.Верашчагіна. Творчасць І. Рэпіна і В.Сурыкава як вяршыня перасоўніцтва. «Сцэнічны рэалізм»: драматургія А.Астроўскага, А.Чэхава, Л.Талстога, М. Горкага і інш. Сцэнічнае мастацтва М.Ярмолавай, П.Садоўскага, М.Савінай, В.Камісаржэўскай. Дэмакратызацыя музычнага мастацтва Расіі. Рэалізм у творчасці кампазітараў «Магутнай кучкі». Творчасць П.Чайкоўскага, А.Сярова, А.Рубінштэйна і інш. Асноўныя жанры дадзенага перыяду: опера, балет, праграмная сімфанічная музыка, раманс.

23. Музычная культура Расіі XX ст. (савецкі перыяд)

Перыядызацыя, найбуйнейшыя прадстаўнікі (кампазітары, выканаўцы, творчыя аб’яднанні). Сацрэалізм як вядучы метад развіцця савецкага мастацтва. Жанр масавай песні ў творчасці

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

савецкіх кампазітараў (І.Дунаеўскі, браты Пакрас). Творчасць С.Пракоф'ева, Д.Шастаковіча. Музычнае мастацтва перыяду Вялікай Айчыннай вайны і пасляваенных гадоў. Масавая песня, песні ваенных гадоў (А.Аляксандраў, Б.Макравусаў, М.Блантэр, У.Салаўёў-Сяды). Патрыятычная накіраванасць пасляваенных твораў Д.Шастаковіча, С.Пракоф'ева, А.Хачатурана. Асаблівасці развіцця рускага савецкага музычнага мастацтва ў 1950–1980-я гг. Супярэчлівасць пафаснага «афіцыйнага» мастацтва і авангардысцкіх пошукаў (творчасць Г.Канчэлі, А.Шнітке, Э.Дзянісава, С.Губайдулінай). Папулярызацыя бардаўскіх/аўтарскіх песень (Ю.Візбар, Б.Акуджава, Ю.Кім). Савецкі мюзікл (А.Рыбнікаў). Кінамузыка (М.Тарывердзіеў, А.Пахмутава, А.Пятроў). Дзіцячая песня (Я.Фрэнкель, У.Шаінскі, Г.Гладкоў).

23. Выяўленчае мастацтва і архітэктура ў Расіі ХХ ст. (савецкі перыяд)

Вялікая Кастрычніцкая сацыялістычная рэвалюцыя як пачатак новага этапу ў гісторыі развіцця мастацтва. Ленінскі план манументальнай прапаганды. Рэалізацыя гэтага плана ў творах манументальнай скульптуры і жывапісе. Узнікненне і развіццё савецкага палітычнага плаката. Асацыяцыя мастакоў рэвалюцыйнай Расіі і Таварыства станкавістаў як найбольш значныя творчыя арганізацыі дваццатых гадоў. Усесаюзны конкурс і ўрадавыя рашэнні па будаўніцтве Палаца Саветаў у Маскве. Творчасць В.Мухінай, С.Каненкава, М.Манізера і інш. Творчасць М.Несцерава, А.Дзейнекі, Ю.Піменава. Асаблівасці архітэктуры 1920–1930-х гг.: канструктывізм, рацыяналізм, манументалізм. Значэнне творчасці савецкіх мастакоў у гады вайны. Мабілізуючая роля плаката. Творчасць Кукрыніксаў. Развіццё шматнацыянальнага савецкага выяўленчага мастацтва. Скульптурныя творы і мемарыяльныя комплексы, прысвечаныя героям і ахвярам вайны. Мастакі «суровага стылю» 1960-х гг. (П.Нікана́ў, браты Смоліны, М.Андронаў, Г.Корж, Т.Салахаў і інш.). Жывапіс, скульптура, графіка 1970–1980-х гг. (Д.Жылінскі, Т.Назаранка, Н.Несцерава, Д.Мітлянскі, Д.Бісці, І.Галіцын і інш.). Савецкі канцэптуалізм і соц-арт. Творчасць І.Глазунова, А.Шылава, М.Шамякіна, Э.Невядомага, З.Цэрэтэлі.

25. Тэатральнае мастацтва Расіі першай паловы ХХ ст.

Развіццё савецкага тэатральнага мастацтва ў паслярэвалюцыйны перыяд. Дзейнасць савецкіх тэатраў (агітацыйных, кал-

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

гасна-саўгасных, ТРАМаў). Рускі савецкі тэатр 1920–1930-х гг. Мастацтва МХТ. Тэатральная дзейнасць К.Станіслаўскага і У.Неміровіча-Данчанкі ў паслярэвалюцыйны перыяд. Сістэма выхавання акцёра і яе вызначэнне ў працы «Маё жыццё ў мастацтве» К.Станіслаўскага. У.Неміровіч-Данчанка – тэатральны дзеяч, драматург, рэжысёр і педагог. Міхаіл Чэхаў – выбітны рускі акцёр, рэжысёр, педагог. Рэжысёрская дзейнасць Я.Вахтангава. Студыйны рух. Канструктывізм і біямеханіка ў творчасці тэарэтыка і практыка ўмоўна-сімвалісцкага тэатра У.Э.Меерхольда. Руская драматургія 1920–1930-х гг. Творчасць рэжысёраў – Р.Сіманава, М.Ахлопкава, Ю.Завадскага.

26. Тэатральнае мастацтва Заходняй Еўропы першай паловы ХХ ст.

Новыя мастацкія тэндэнцыі ў развіцці заходнееўрапейскага тэатра першай паловы ХХ ст. Экспрэсіянізм як мастацкі кірунак у нямецкім тэатры. Экспрэсіянізм у акцёрскім мастацтве і рэжысуры (Г.Хартунг, Р.Вайхерт, Л.Еснер, К.Марцін, Ю.Фелінг). Творчасць Б.Брэхта як вяршыня нямецкай драматургіі ХХ ст. «Эпічны» («нетрадыцыйны», «небуржуазны») тэатр Б.Брэхта. Драматургія Францыі першай паловы ХХ ст. (А.Салакру, Ж.Както, Ж.Ануй і інш.). Эклектыка і рысы мадэрнізму ў драматургіі Ж.Както. Французская інтэлектуальная драма: Ж.Жыраду. Канцэпцыя «тэатра жорсткасці» А.Арто. Тэарэтычная праца А.Арто «Тэатр і яго двайнік». Футурызм у італьянскім тэатральным мастацтве (Л.Пірандэла, Э.дэ Філіпа, Ф.Лорка).

27. Тэатральнае мастацтва Заходняй Еўропы другой паловы ХХ ст.

Драматургія і сцэнічнае мастацтва Германіі 1960–1990-х гг. «Дакументальная драма». Драматургія П.Штайна і яго пастаноўкі ў тэатры «Шаўбюне». Французскі тэатр і драматургія. Экзістэнцыялізм і драматургія Ж.-П.Сартра: «Мухі», «За зачыненымі дзвярыма». Творчасць А.Камю. Тэатр абсурду – новы этап у развіцці сусветнага тэатра другой паловы ХХ ст. Прадстаўнікі тэатра абсурду: Э.Іанеска («Лысая спявачка», «Насарог», «Крэслы»), С.Бекет («У чаканні Гадо», «Шчаслівыя дні»), Ж.Жанэ («Служанкі», «Шырмы»), Г.Пінтэр («Пейзаж», «Дзень нараджэння»), Ф.Арабаль («Пікнік», «Сад асалод»), С.Мрожак («Кароль», «Стрыптыз», «Эмігранты»). Разнастайнасць мастацкіх напрамкаў у тэатральным мастацтве і драма-

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

тургіі Англіі ў XX ст. (У.Моэм, Дж.Прыстлі). Тэатр Швецыі другой паловы XX ст. і драматургія М.Фрыша («Санта Крус», «Дон Жуан, або Любоў да геаметрыі»), Ф.Дзюрэнмата («Візіт старой дамы», «Ромул Вялікі», «Франк V»). Сцэнічнае мастацтва ЗША. Брадвейскія тэатры. Мюзікл на амерыканскай сцэне. Творчасць Э.-Л.Уэбера: мюзіклы «Кошкі», «Эвіта», «Прывід оперы», рок-опера «Ісус Хрыстос – суперзорка» і інш. Драматургія Т.Уільямса, Э.Олбі. Тэатральнае мастацтва Польшчы другой паловы XX ст. «Тэатр-лабараторыя» Е.Гратоўскага.

28. Кінамастацтва Заходняй Еўропы першай паловы XX ст.: этапы, стылі

Зараджэнне і фарміраванне кінематографа ў Еўропе. Першы публічны кінасеанс (1895). «Дакументальныя» фільмы Л. і А.Люм'ераў. Ж.Мельес – родапачынальнік ігравога кіно. Кінамастацтва Германіі 1920-х гг. Мастацкія дасягненні нямецкага кінаэкспрэсіянізму, яго галоўныя філасофска-эстэтычныя прынцыпы. Французскі кінаавангард (1919–1930). Група Л.Дэлюка. Канцэпцыя «інтэгральнага фільма» (А.Шамет, Ж.Эпштэйн, Ж.Дзюлак), адмаўленне сюжэта і акцёра. Уплыў сюррэалізму. Адкрыццё гуказапісу (1927) і новыя эстэтычныя задачы гукавога кіно. Трансфармацыя мадэлі кінаапавядання ў 1930-я гг. (ад ліра-эпічнай да эпіка-драматычнай). Персаніфікацыя героя. Французскі паэтычны рэалізм. Творчасць Ж.Віго і М.Карнэ. Італьянскі неарэалізм. «Рым – адкрыты горад» (1945) Р.Раселіні – эстэтычная рэалізацыя праграмы неарэалізму. Росквіт неарэалістычнага мастацтва (1945–1951), яго месца ў кіно Італіі і роля ў сусветным кіно.

29. Кінамастацтва Заходняй Еўропы другой паловы XX ст.: этапы, стылі

Асноўныя мастацкія прынцыпы французскай «новай хвалі». Маладзёжны анархізм рэжысёраў, якія прыйшлі з журналістыкі і кінакрытыкі: К.Шаброль, Ф.Труфо, Ж.Л.Гадар, Э.Рамер. Крызіс «новай хвалі». Крытыка цьмяных бакоў эпохі «эканамічнага цуду» ў нямецкім кіно 1960-х гг. Постаберхаўзенская група рэжысёраў і «новае нямецкае кіно» (Ф.Шлёндарф, В.Херцаг, Р.-В.Фасбіндэр, В.Вендэрс). «Раз'юшаныя» ў англійскай літаратуры і тэатры, іх уплыў на англійскае кіно ў 1958–1963-х гг. Буйнейшыя рэжысёры: Т.Рычардсан, К.Рэйш, Л.Андэрсан. Вытокі англійскага «неабарока» (К.Расел). «Кіно ідэі» П.Грынуэя. 1950-я гг.: новая сітуацыя ў іспанскім кінематографе. «Мала-

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

дое іспанскае кіно» 1960-х і ўплыў на яго кінастужак Л.Берлангі, Х.А.Бардэма, Л.Бунюэля. Крызіс «маладога іспанскага кіно» ў 1970-я гг. Метафарычнасць кінамовы К.Саўры, схільнасць да сімволікі. Дэмакратызацыя грамадскага жыцця ў постфранкісцкай Іспаніі. Асэнсаванне падзей перыяду грамадзянскай вайны і франкісцкага рэжыму ў фільмах Г.Эральдэ, Б.Пацiна, Х.Камiна. Кіно Італіі. Творчасць М.Антаніёні, Ф.Феліні, Л.Вісконці. Эканамічныя цяжкасці шведскага кіно. Камерцыйная прадукцыя. Агульнамастацкая плыня фюртыёталізму ў шведскай пасляваеннай культуры. А.Шоберг – вядучы рэжысёр канца 1940 – сярэдзіны 1950-х гг. Творчасць І.Бергмана. «Новае шведскае кіно». Творчасць рэжысёраў Б.Відэрберга, Й.Донера, В.Шомана, Я.Труэля.

30. Кінамастацтва Беларусі ХХ ст.

Арганізацыя кінавытворчасці. Заснаванне кінастудыі «Савецкая Беларусь» (1928) у Ленінградзе. Ю.Тарыч і пачатак ігравога кіно. Авалоданне тэхнікай гуказапісу. Сучасная тэма на беларускім экране 1930-х гг.: савецкі лад жыцця і новыя тэмы герояў. Пераезд кінастудыі «Савецкая Беларусь» у Мінск (1939). Кінамастацтва ў часы Вялікай Айчыннай вайны. Прыход у 1960-я гг. у кіно новай генерацыі маладых кінематаграфістаў (В.Тураў, В.Вінаградаў, І.Дабралюбаў і інш.). Працэс абнаўлення выразных сродкаў у беларускім кінамастацтве. Зварот кінематаграфістаў да прозы В.Быкава. Экранізацыя твораў А.Адамовіча. Развіццё эпічнага жанру ў творчасці рэжысёра В.Чацверыкова. Экранізацыя твораў І.Мележа. Проза У.Караткевіча на беларускім экране. Аўтарскае прачытанне рэжысёрам В.Рыбаравым літаратурнага твора В.Адамчыка ў фільме «Чужая бацькаўшчына». Зварот рэжысёра В.Нікіфарава да рускай класічнай прозы. Кіно Беларусі 1990-х гг.: рысы крызісу, праблема выжывання, прыход у рэжысуру былых аператараў.

31. Выяўленчае мастацтва Беларусі XVI–XVIII стст. Агульная характарыстыка

Асноўныя перыяды развіцця барока на тэрыторыі Беларусі. Віленскае барока. Вядучыя архітэктары: Я.Глаўбіц, Дж.Сака, А.Гену, Ю.Фантана і інш. Стыль барока ў беларускім манументальна-дэкаратыўным мастацтве, іканапісе і свецкім жывапісе. «Сармацкі» партрэт і яго самабытныя рысы. Уплыў барока на пашырэнне сістэмы жанраў у мастацтве графікі.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Станаўленне архітэктуры класіцызму. Станаўленне Віленскай мастацкай школы. Педагагічная дзейнасць Ф.Смуглевіча, Я.Рустэма, К. Ельскага. Фарміраванне рамантызму ў беларускім выяўленчым мастацтве.

32. Тэатральная і музычная культура Беларусі XVI–XVIII стст. Агульная характарыстыка

Фарміраванне школьнага тэатра на тэрыторыі Беларусі (XVI–XVIII стст.). Дзейнасць прыватнаўласніцкіх (магнацкіх) тэатраў у Беларусі ў другой палове XVIII ст. Прыдворныя тэатры Радзівілаў, М.Агінскага, А.Тызенгаўза, С.Зорыча. Роля прыватнаўласніцкіх тэатраў у развіцці прафесійнага сцэнічнага мастацтва і мастацкай адукацыі ў Беларусі. Развіццё музычнага мастацтва ў брацкіх школах і манастырах. Зборнікі кантаў і псалмоў Сімяона Полацкага. «Псалтыр рыфмаваны». «Полацкі сшытак» – рукапісны зборнік свецкай кантавай музыкі. Музычная культура XVIII ст. Росквіт музычных тэатраў і аркестравага выканальніцтва. Аматарскае музіцыраванне. Кампазітары-аматары М.Радзівіл, М.К.Агінскі, Т.Касцюшка. Музычная адукацыя XVIII ст.

33. Тэатральная і музычная культура Беларусі XIX ст. Тэатр В. Дуніна-Марцінкевіча

Дзейнасць аматарскіх тэатраў беларускіх магнатаў Тышкевічаў, Сапегаў. Выступленні перасоўных тэатральных труп у гарадах Беларусі. Арганізацыя гарадскіх літаратурна-музычных гурткоў і таварыстваў у апошняй чвэрці XIX ст. Іх роля ў эстэтычным выхаванні, распаўсюджванні мастацкіх ведаў і адукацыі ў Беларусі. В.Дунін-Марцінкевіч – заснавальнік беларускага нацыянальнага тэатра. Творчы шлях драматурга. Дзейнасць аматарскага тэатра В.Дуніна-Марцінкевіча ў фальварку Люцынка. Развіццё тэатральных традыцый В.Дуніна-Марцінкевіча ў беларускім нацыянальным тэатры пачатку XX ст. Дзейнасць беларускіх кампазітараў XIX ст. С.Манюшкі, Н.Орды, А.Абрамовіча, Ф.Міладоўскага, Д.Стэфановіча, К.Марцінкевіч. Выкладчыцкая дзейнасць С.Шацкінай, Я.Чыжэўскага, Н.Муранскай, М.Рубінштэйна.

34. Тэатральная культура Беларусі на мяжы XIX–XX стст. Тэатр Ігната Буйніцкага

Актывізацыя тэатральнага жыцця ў Беларусі ў 1905–1907-я гг. Гастрольныя выступленні ў беларускіх гарадах вядомых рускіх акцёраў В.Камісаржэўскай, К.Варламава, А.Яблачкінай і інш.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Дзейнасць аматарскіх тэатраў (Мінск, Магілёў, Орша і інш.). І.Буйніцкі як арганізатар беларускіх вечарынак, стваральнік беларускага прафесійнага тэатра. Першая беларуская трупа І.Буйніцкага. Асаблівасці тэатральных пастановак трупы І.Буйніцкага, яго роля ў распаўсюджванні беларускай культуры, літаратуры і мовы, народнага мастацтва.

35. Тэатральная культура Беларусі XX ст.

Актывізацыя тэатральнага руху пасля рэвалюцыі 1917 г. Дзейнасць гуртка мінскай інтэлігенцыі «Беларуская хатка» і арганізацыя на яго аснове Першага таварыства беларускай драмы і камедыі (1917–1920) на чале са Ф.Ждановічам. Творчасць Е.Міровіча, У.Галубка. Дзейнасць Нацыянальнага акадэмічнага тэатра імя Я.Купалы і Нацыянальнага акадэмічнага драматычнага тэатра імя Я.Коласа. Вядучыя прадстаўнікі беларускага тэатральнага мастацтва: рэжысёры, акцёры, драматургі. Рэжысёрскія работы К.Саннікава, В.Раеўскага, Б.Луцэнкі, М.Пінігіна, В.Анісенкі і інш.

36. Выяўленчае мастацтва Беларусі XX ст.

Роля Віцебска ў станаўленні беларускай нацыянальнай школы выяўленчага мастацтва. Творчая дзейнасць Ю.Пэна, М.Шагала, К.Малевіча. Кубафутурызм і супрэматызм. Значэнне творчасці мастакоў групы «Сцвярджальнікі новага мастацтва» для развіцця манументальнага і афарміцельскага відаў выяўленчага мастацтва ў Беларусі. Архітэктурна-мемарыяльныя комплексы на тэрыторыі Беларусі 1960–1970-х гг., прысвечаныя героям Вялікай Айчыннай вайны: Курган Славы (А.Бембель, А.Арцімовіч), мемарыяльныя комплексы Хатынь (Ю.Градаў, В.Занковіч, Л.Левін, С. Селіханаў), Брэсцкая крэпасць-герой (А.Кібальнікаў, А.Бембель і інш.), мемарыял Урочышча Гай (М.Альтшулер, Д.Марэніч, М.Мілавідаў). Беларускае выяўленчае мастацтва ў кантэксце агульных плыняў 1950–1980-х гг. Тэматычная карціна, беларускі пейзаж і партрэт. Творчасць М.Савіцкага, В.Грамыкі, М.Данцыга, Г.Вашчанкі і інш. Манументальна-дэкаратыўнае мастацтва Беларусі 1970–1980-х гг. Наватарскія пошукі ў творах І.Кожуха, М.Селешчука, А.Пушкіна, У.Тоўсціка, В.Альшэўскага, Ф.Янушкевіча.

37. Музычная культура Беларусі XX ст.

Творчасць родапачынальнікаў прафесійнага музычнага мастацтва: Г.Вагнера, Р.Пукста, М.Аладава, М.Чуркіна, Я.Цікоцкага. Фарміраванне беларускай кампазітарскай школы ў 1960-я гг.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Творчасць А.Багатырова, Я.Глебава. Вакальная творчасць І.Лучанка, Э.Зарыцкага. Опернае выканальніцкае майстэрства: С.Данілюк, М.Гулегіна. Фальклорная тэма ў творчасці Р. Шырмы. Беларускі балет. Творчасць В. Елізар'ева. Тэндэнцыі развіцця сучаснай музычнай культуры: стылістычны плюралізм у сферы кампазітарскай творчасці, абнаўленне фактару этнічнай актуальнасці і інш. Вядучыя кампазітары рэспублікі: В.Кузняцоў, А.Мдзівані, Д.Смольскі, Г.Гарэлава, В.Капыцько і інш. Філармонія: рэпертуар, выканаўцы, канцэртная дзейнасць. Музычныя тэатры рэспублікі. Эстрадная музычная культура: выканаўцы, фестывалі, конкурсы. Рок-музыка («Крама», «Уліс»); фолк-рок («Песняры», «Троіца», «Палац»).

38. Кіно Расіі (савецкі перыяд)

Арганізацыйныя мерапрыемствы ў галіне кіно пасля Кастрычніцкай рэвалюцыі. Маскоўскае асяроддзе кінарэжысёраў: Л.Куляшоў, С.Эйзенштэйн, У.Пудоўкін. Дзейнасць ФЭКСаў (Г.Козінцаў, Л.Траўберг, С.Юткевіч і інш.). Пераход ад нямога да гукавога кіно. Фільм братоў Васільевых «Чапаеў» (1934) як прыклад увасаблення тэмы грамадзянскай вайны. Магчымасць творчага ператварэння літаратурнай і тэатральнай класікі ў гукавым кіно. Пераадоленне канонаў бесканфліктна-параднага кінематографа на мяжы 1950–1960-х гг. З'яўленне новых і трансфармацыя старых тэм. Абнаўленне кінамовы. Два асноўныя кірункі жанрава-стылявых пошукаў кіно 1960-х гг.: «паэтыка-дакументальны» (Г.Данэлія, А.Іаселіяні, М.Хуцыеў) і «паэтыка-жывапісны» (С.Параджанаў, А.Таркоўскі). Творчыя знаходкі і пралікі. Цэнзурныя цяжкасці на шляху станаўлення таленавітых, арыгінальных задумак. Феномен «палічнага кіно». Нарастанне крызісных з'яў сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны ў сферы культуры, літаратуры і мастацтваў. Супярэчлівасць развіцця кінамастацтва 1970–першай паловы 1980-х гг. Кінамастацтва 1985–1991 гг. Перамены творчага клімату ў кіно з пачатку перабудовы.

39. Мастацтва эпохі постмадэрнізму. Агульная характарыстыка

Тэндэнцыі ўзнікнення і развіцця постмадэрнісцкіх асаблівасцей. Філасофія постструктуралізму (Ж.Дзерыда, М.Фуко, Р.Барт, Ж.Бадрыяр, Ф.Джэймісан) – тэарэтычная аснова постмадэрнізму. Постмадэрнізм як светаадчуванне: «усё магчыма, але ўсё ўжо было» – свет страціў сваю значнасць з прычыны

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

агульнай дэвальвацыі каштоўнасцей. Постмадэрнізм як спосаб мыслення: «прынцып свабоднай гульні думкамі» (Ф.Ніцшэ) як сутнасць мастацкай творчасці ў сферы ідэй (эстэтычная пераапрацоўка інтэлігібельнага досведу). Постмадэрнізм як стыль. Постмадэрнізм як эпоха. Сусветнае распаўсюджванне тэлебачання ў канцы 1950-х гг. Крах мімесісу: замяшчэнне рэчаіснасці электроннымі вобразамі (сімулякрамі). Дэструкцыя персанажа як псіхалагічна і сацыяльна абумоўленага характару. Дэфакалізацыя героя і феномен інтэрперсанажа. «Смерць аўтара» і свабода інтэрпрэтацый. Адыход ад лінейнай апавядальнасці. Травесціраванне. Канцэпцыя інтэртэкстуальнасці (свет як тэкст, мастацкая культура як тэкст, чалавек як тэкст). Сімбіёз кітча і авангарда, духу і цялеснасці – аснова двухкодавай прыроды постмадэрнісцкага твора. Прынцып тыражнасці. Рэпрадуцыраванне як кансервацыя культурных каштоўнасцей. Серыйнасць як спосаб стварэння новых каштоўнасцей. Нейтралізацыя катэгорыі «часу» і мутацыя прасторы ў постмадэрнісцкую гіперпрастору. Рэчаіснасць візуальных міражоў. Мадэль свету, які распадаецца, у кінатворах рэжысёраў-постмадэрністаў.

40. Беларускі тэатр на сучасным этапе

Развіццё тэатральнага мастацтва Беларусі на мяжы XX–XXI стст. Пошук шляхоў абнаўлення тэатральнай мовы, выкарыстанне новых сродкаў сцэнічнай выразнасці. Вядучыя тэатры Рэспублікі Беларусь: Нацыянальны акадэмічны драматычны тэатр імя М. Горкага, Беларускі дзяржаўны акадэмічны музычны тэатр, Рэспубліканскі тэатр беларускай драматургіі, Сучасны мастацкі тэатр, Беларускі рэспубліканскі тэатр юнага гледача і інш. Сучасныя беларускія рэжысёры: А.Ляляўскі, М.Пінігін, Б.Луцэнка, А.Гарцуеў, В.Баркоўскі, Р.Баравік, В.Анісенка, В.Еранькова, С.Кавальчык і інш. Сучасная беларуская драматургія: А.Дудараў, А.Дзялендзік, С.Кавалёў, А.Карэлін, А.Курэйчык і інш. Дасягненні сучаснага беларускага тэатра ў галіне драматургіі і падрыхтоўкі акцёраў. Міжнародныя тэатральныя фестывалі Беларусі: «Белая вежа», «Панарама», «ТЭАРТ», «Март-кантакт», «Тэатральны куфар» і інш.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

ІНФАРМАЦЫЙНА-МЕТАДЫЧНАЯ ЧАСТКА

Літаратура

1. *Агафонова, Н.А.* Компаративное искусствоведение: методологические стратегии и кинематографический ракурс / Н.А. Агафонова // Веснік БДУ культуры і мастацтваў. – 2007. – № 8. – С. 40–46.

2. *Аполлон.* Изобразительное и декоративное искусство. Архитектура : терминолог. слов. / под общ. ред. А.М. Кантора. – М. : Эллис Лак, 1997. – 736 с.

3. *Асеев, Б.Н.* Русский драматический театр от его истоков до конца XVIII века : учебник для театр. ин-тов / Б.Н. Асеев. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Искусство, 1987. – 576 с.

4. *Барышев, Г.И.* Театральная культура Белоруссии XVIII века / Г.И. Барышев. – Минск : Наука и техника, 1992. – 290 с.

5. *Грубер, Р.И.* Всеобщая история музыки : учеб. пособие / Р.И. Грубер. – 3-е изд. – М. : Музыка, 1965. – 484 с.

6. *Даркевич, В.П.* Народная культура Средневековья. Светская праздничная жизнь в искусстве IX–XVI вв. / В.П. Даркевич ; отв. ред. Г.К.Вагнер; АН СССР, Ин-т археологии. – М. : Наука, 1988. – 341 с.

7. *Дезез, Ж.* Кино : Кино 1 Образ-движение, Кино 2 Образ-время / [пер. с фр. Б. Скуратова], науч. ред. и вступ. ст. О. Аронсона. – М. : Ад Маргинем, 2004. – 622 с.

8. *Есин, А.Б.* Принципы и приемы анализа литературного произведения : учеб. пособие / А.Б. Есин. – 7-е изд., испр. – М. : Флинта, 2005. – 248 с.

9. *История* зарубежного театра : учебник для культ.-просвет. театр. учеб. заведений : в 3 т. / под общ. ред. Г.Н. Бояджиева. – М. : Просвещение, 1971–1977. – 3 т.

10. *Каган, М.* Морфология искусства / М. Каган. – Л. : Искусство, 1972. – 440 с.

11. *Культура* Древнего Рима: в 2 т. / редкол. : Ю.К. Колосовская [и др.]. – М. : Наука, 1985. – 2 т.

12. *Ливанова, Т.Н.* История западноевропейской музыки до 1789 года : в 2 т. / Т.Н. Ливанова. – М. : Музыка, 1982–1983. – 2 т.

13. *Ливанова, Т.Н.* Русская музыкальная культура XVIII века в ее связях с литературой, театром и бытом : в 2 т. / Т.Н. Ливанова. – М. : Музыка, 1952–1953. – 2 т.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

14. *Мдивани, Т.Г.* Западный рационализм в музыкальном мышлении XX века / Т.Г. Мдивани. – Минск : Беларус. навука, 2003. – 327 с.

15. *Менегетти, А.* Кино, театр, бессознательное / А. Менегетти. – М. : ННБФ «Онтопсихология», 2001. – Т. 1. – 384 с.

16. *Музыкальный* энциклопедический словарь / гл. ред. Г.В. Келдыш. – М. : Сов. энцикл., 1990. – 672 с.

17. *Назайкинский, Е.В.* Логика музыкальной композиции / Е.В. Назайкинский. – М. : Музыка, 1982. – 319 с.

18. *От эпохи* Возрождения к XX веку : сб. ст. / Акад. наук СССР. – М. : Изд-во АН СССР, 1963. – 272 с.

19. *Пави, П.* Словарь театра / П. Пави [пер. с фр.]. – М. : Прогресс, 1991. – 504 с.

20. *Петров, В.М.* Количественные методы в искусствознании / В.М. Петров. – Вып. 1: Пространство и время художественного мира. – М. : Смысл, 2000. – 204 с.

21. *Пракапцова, В.П.* Спасціжэнне майстэрства / В.П. Пракапцова. – Мінск : МФКД, 2006. – 206 с.

22. *Сапаров, М.А.* Об организации пространственно-временного континуума художественного произведения / М.А. Сапаров // Ритм, пространство и время в литературе и искусстве. – Л. : Наука, 1974. – С. 85–103.

23. *Современное* западное искусство. Идейные мотивы. Пути развития. Театр. Кино. Живопись. Музыка : сб. ст. / отв. ред. Г.А. Недошивин. – М. : Наука, 1971. – 360 с.

24. *Турчин, В.С.* Эпоха романтизма в России / В.С. Турчин. – М. : Искусство, 1981. – 550 с.

25. *Тэатральная* Беларусь : у 2 т. / пад рэд. А.В. Сабалеўскага. – Мінск : БелЭн, 2002–2003. – 2 т.

26. *Философия* эпохи постмодерна : сб. переводов и рефератов / сост., ред. А.Р. Усманова. – Минск : ИООО «Красико-принт», 1996. – 207 с.

27. *Хангельдиева, И.Г.* Музыка : театр, кино, телевидение / И.Г. Хангельдиева. – М. : Сов. композитор, 1991. – 156 с.

28. *Эйзенштейн, С.М.* Неравнодушная природа / С.М. Эйзенштейн // Избр. произвед. : в 6 т. – М. : Искусство, 1963–1971. – М. , 1964. – Т. 3. – С. 36–433.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Вучэбнае выданне

ГІСТОРЫЯ МАСТАЦТВАЎ

Праграма ўступнага іспыту
па спецыяльнасці другой ступені вышэйшай адукацыі
1-21 80 14 Мастацтвазнаўства

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Карэктар В. Б. Кудласевіч
Тэхнічны рэдактар Л. М. Мельнік

Падпісана ў друк 2013. Фармат 60х84 $^{1}/_{16}$.
Папера пісчая № 2. Рызаграфія.
Ум. друк. арк. 1,22. Ул.-выд. арк. 0,98. Тыраж экз. Заказ .

Выдавец і паліграфічнае выкананне:
УА «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў».
ЛИ № 02330/0003939 ад 19.05.2011.
Вул. Рабкораўская, 17, 220007, г. Мінск.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ